

KOTIMAA
Helsinki
70.607/P1

06. VI 1973

Sita 63 13 02
BULEV. 10 • 00120 H:KI 12 • H:FG:TS

Mustalaisnaisen vaikea osa

VEIJO BALTZAR: Mari. Tammi.
159 sivua.

Suomen ensimmäinen romaaniheimoon kuului kirjailija Veijo Baltzar on syntynyt 1942. Hän on aikaisemmin julkaissut kaksi mustalaisten elämää ja cloja kuvaavaa romaania, esikoiskirjansa 1968.

Mari kuvaa nimensä mukaisesti mustalaisnaisen elämää. Mari elää suuren perheensä keskellä, vanhempiansa ja sisarustensa kanssa maata kiertäen, kunnes Kasimir-niminen nuorukainen ryöstää hänet naisekseen (vihkimisen suorittaa vesisade) ja ryhtyy alistamaan heimon tapaan orjakeeseen piiskalla ja lopulta puukollakin. Naisia koskevat moraalissäännöt ovat uskomattoman ankarat — tyypillistä on ettei miehiä varten ole juuri minkäänlaisia sääntöjä — miesten käyttämät "kasvatusmenetelmät" julmaakin julmemmat. Marin kehitystarina uhmakkaasta nuoresta tytöstä hyljätyksi orjaksi sisältää lukemattomia sellaisia kysymyksiä, joita naiset valkolaisenkin kansan puolella tulevat esittäneeksi joko itsekseen tai ääneen miesten tekemän maailman sääntöjä ihmetellessään.

Veijo Baltzar ansaitsee suuren kiitoksen eläytymisestä mustalaisnaisen osaan. Jonkun älykkään naisen kanssa hän on tästä keskustellut ja saanut tietonsa? Onko se ollut äiti? Kiitos hänellekin.

Mustalaiset tarvitsevat välttämättä yhteiskunnan hyväksymisen ja tuen ja avun. Mutta tämän kirjan luettuaan tulee kysyneeksi, kuinka minkäänlainen auttaminen ensinkään on mahdollista niin kauan kuin tämän heimon sekoittumattomana pitänyt ikivanha synkkä perinne jatkuu?

Päivi Karjalainen